

Bir Lisan Bir İnsan

– lalelik · 04 Haziran 2013

Türkiye'de bir resmi dil olması kötü bir durum. İki ya da üç resmi dilimiz olabilirdi. Birçok ülkede iki ve daha fazla resmi dil var. Hele ki bu dillerden biri İngilizce olursa durum daha Dünyasal (evrensel) bir hal alıyor. Çünkü Dünya'nın yaklaşık 14'te biri İngilizce'yi iyi derecede biliyor ve ikinci dil olarak da konuşan insan sayısı bundan fazladır. Dünya nüfusu ise 2010 yılında 7.2 milyar kişiye ulaşmış durumda.

Anadilini yeni öğrenen çocuklar iki dil ile karşı karşıya olurlarsa iki dili de ana dilleri gibi konuşuyorlar. Türkiye'de resmi dilin hem Türkçe hem de İngilizce olduğunu bir düşünün. Türkiye Dünya ile daha fazla bütünleşmez miydi? Siyasi ve ekonomik olarak daha yakın ilişkiler kurulmaz mıydı? Sadece bir fikir benimkisi. Zamanında Osmanlıca kullanılırken, üç dil ülkemizde kullanılıyormuş. Türkçe, Arapça ve İran dili olan Farsça. Bu Osmanlıca yok olmasaydı acaba insanlar için dil öğreniminde zaman kaybı olur muydu? Olsa bile buna değer miydi? Arap ve İran kültüründen daha fazla yararlanırdık. Onların da kendilerine özgü düşünürleri, yazarları, filozofları, sanatçıları var. Ayrıca Kuran'ın dili de Arapça. Bu diller bize zenginlik katmaz mıydı merak ediyorum. Ama herhalde zamanla Arap ve İran halklarının Türkiye içinde türemesinden çekinmiş olmalılar. Bir de şöyle düşünülebilir. Bu üç dili ancak dile yatkın ve eğitilmiş kişiler okuyup yazarlar. Halk Türkçe konuşur gibi bir durum da oluşabilir ki Osmanlı'da böyle olmuş; Saray erkanı ve üst düzey insanlar tarafından yazışmalarda falan kullanılmış. Farsça'nın daha kolay bir dil olduğu söyleniyor. Arapça ise çok zengin bir dil. Günümüz için düşünürsek Batı ile bütünleşmek için İngilizce, doğu ile bütünleşmek için Çince Türkiye için bir ikinci dil olabilir ki zaten Türkiye'de İngilizce tercih ediliyor. Bu İngilizce acaba halkın diline inemez mi? Zaten dükkanların adı bile İngilizce. Bir çok İngilizce terim kullanılıyor. Türkçe açık sözlü olmak gerekirse yetersiz kalıyor. Pekala İngilizce ikinci resmi dil olabilir. Türk kültüründen kayıplar oluşsa da zamanla dış kültürlerden aldığımız bilimsel, düşünsel, teknolojik ve sanatsal bilgi ve eserler bizim artımız olacaktır. Ya Türkçe ve Türk dilindeki eserler güdükleşirse diye akla geliyor.

Belki tarihi incelemek lazım bu çok dilli resmi dil konusunda. Kültürlerin kaynaşmasında kötü bir durum yoktur diye düşünüyorum.